

PUHDAS ITÄMERI JOHN NURMINEN SÄÄTIÖ

Fondrapport

1/2013 (27.3.2013)

Läget 31.12.2012	€
Donationer	9 MEUR
Använda medel	6,3 MEUR
Förbindelser	2,7 MEUR

Målen för Ett Rent Östersjön-projekten

John Nurminens Stiftelses Ett Rent Östersjön-projekt har två verksamhetsområden: projekt som förebygger eutrofieringen av Östersjön och avser att minska fosforutsläppen samt projektet Tankerskydd, som främjar säkerheten inom oljetankertrafiken i Finska viken. Fosforavskiljningsprojektet leds av Marjukka Porvari och Tankerskyddsprojektet av Pekka Laaksonen. Sammanlagt nio personer arbetar med projekten och stödåtgärderna för dem, varav två på deltid.

Målet med fosforprojektet är att minska den mängd fosfor som årligen hamnar i Östersjön med 2 500 ton före utgången av år 2015. Fosforavskiljningsprojektet pågår för närvarande i 11 projektobjekt. I sex objekt har projekten slutförts. Dessutom har John Nurminens stiftelse medverkat i två projekt genom att erbjuda teknisk expertis och genom detta bidragit till minskningen av fosforutsläppen. Målet är att effektivisera fosforavskiljningen vid projektstädernas vattenreningsverk på så sätt att det avloppsvatten som pumpas ut från reningsverket har en fosforhalt på högst 0,5 mg per liter, vilket också är den reningsnivå som rekommenderas av kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö HELCOM.

Projektet Tankerskydd minskar avsevärt risken för en stor tankfartygsolycka på Finska viken genom att utveckla och införa navigeringstjänsten ENSI. Tjänsten förbättrar informationsutbytet mellan fartygets kommandobrygga och sjötrafikledningen och förbättrar förutsättningarna för framförhållning inom sjötrafikledningen. Sjötrafikledningen får tillgång till fartygens exakta ruttplaner medan tankfartygen får nödvändig ruttspecifik navigeringsinformation via ENSI-portalen. Målet är att tjänsten används av största delen av de oljetankfartyg som trafikerar i Finska viken före utgången av år 2013. Trafikverket är huvudsamarbetspartner i projektet.

Fosforavskiljningsprojektet

Den tekniska planeringen av fosforavskiljningssystemet och anbudshandlingarna för vattenreningsverken i städerna Gattjina och Viborg i nordvästra Ryssland blev klara 2011. Genomförandet av det investeringsavtal som undertecknades våren 2012 med vattenverket i Viborg har dragit ut på tiden på grund av upprepade direktörsbyten vid vattenverket i Viborg. Målet är att slutföra investeringarna i båda objekten under år 2013. Stiftelsen ansvarar för anskaffningen av utrustning medan vattenverken ansvarar för installations- och byggkostnaderna. Tack vare

projekten minskar de årliga fosforutsläppen från Gattjina till Finska viken med 40 ton och från Viborg med 20 ton.

EU:s Östersjöprogram delfinansierar två program som genomförs inom ramen för Ett Rent Östersjön-projektet, PURE och PRESTO, i vilka stiftelsen genomför investeringar som effektiviserar avskiljningen av näringsämnen.

Projektet PURE (Project on Urban Reduction of Eutrophication) går ut på att förbättra fosforavskiljningen vid vattenreningsverk i Vitryssland, Polen, Lettland och Estland. I projektet uppnås en minskning av fosforbelastningen med sammanlagt 300–500 ton om året. Anordningar som effektiviserar fosforavskiljningen och slamhanteringen installerades på vattenreningsverken i Riga och Jurmala hösten 2012. I Riga slutförs installationsarbetena under första hälften av 2013. Slutkonferensen för projektet PURE ordnades 16.–17.5.2012 i Gdansk, och projektet har nu slutförts. Undantaget är staden Brest i Vitryssland, som EU:s Östersjöprogram beviljades fortsatt tid till slutet av juni 2013 för de investeringar som ska genomföras.

Projektet PRESTO, (Project on Reduction of Eutrophication of the Sea Today) går ut på att investera i en effektiviserad avskiljning av näringsämnen i fyra vitryska städer: Grodno, Vitebsk, Molodetjino och Baranovitji. Enligt preliminära bedömningar minskar projektet fosforbelastningen från reningsverken till vattendragen med cirka 500 ton. Investeringsavtal har undertecknats med vattenreningsverken, och de har inlett den lokala planeringen av investeringarna. Denna planering behövs i Vitryssland för att erhålla officiella investeringstillstånd. Anskaffningen av anläggningarna och byggnadsarbetena genomförs under år 2013.

Den totala budgeten för projektet PRESTO är 4,55 miljoner euro, varav 2 miljoner euro investeras i avloppsreningsverk. Största delen av projekten finansieras av EU:s Östersjöprogram: finansieringen täcker 75-90 procent av samarbetspartnernas omkostnader för projektet (beroende på i vilket land samarbetspartnern är verksam). Dessutom stöder Finlands miljöministerium de finländska samarbetspartnerna med en summa som täcker största delen av deras egna kostnader.

I maj 2012 beviljade Baltic Sea Action Plan Trust Fund finansiering till stiftelsens och hönsgården Udarniks projekt som avser att minska näringsbelastningen från de läckande spillningsbassängerna på gårdens område i Östersjön. En utredning om förbättringar i spillningshanteringen inleddes i juni 2012. Udarnik byggde nya bassänger för spillningshantering hösten 2012 och inledde planeringen av två nya spillningsbassänger. Stiftelsen och ägarna till Udarnik utreder tillsammans alternativ för att minimera riskerna för läckage i omgivningen i det gamla och nya området för spillningshantering.

De årliga fosforutsläppen på uppskattningsvis 700–1400 ton från gödselfabriken Fosforit i Kingisepp vid floden Luga i Östersjön bragtes under kontroll efter att fabriken experter byggt ett system för rening av avrinningsvattnet från området i mars 2012. I Luga har inte observerats förhöjda fosforhalter efter ibruktageandet av systemet. I juni 2012 undertecknade stiftelsen och EuroChem, som äger fabriken, ett avtal enligt vilket stiftelsen och EuroChem tillsammans anlitar ett oberoende europeiskt sakkunnigorgan, som får uppdraget att bedöma funktionaliteten av en reningsanläggning som byggs för att hantera fosforutsläppen och följa med nivån av fosforutsläpp i Lugafloden. Experten inleder sitt arbete under 2013.

Projektet Tankerskydd

Den slutliga ägaren av navigeringstjänsten ENSI (Enhanced Navigation Support Information), som utvecklats inom projektet, är Trafikverket, som också ansvarar för genomförandet och den fortsatta utvecklingen av tjänsten. John Nurminens Stiftelses roll i projektet är att leda kravspecifikationsarbetet för ENSI och att föra samman olika aktörer för att snabba upp utarbetandet och införandet av tjänsten.

Under hösten uppgjordes en implementeringsplan för tjänsten ENSI. Planen beskriver de olika faserna i ibruktagandet av tjänsten och redogör för åtgärder som stöder detta. För implementeringsskedet anställdes en projektchef med sjökaptensexamen. Dessutom löstes utmaningar i anslutning till ibruktagandet och stödet till tankfartygen. ENSI-portalen, som är avsedd att användas av tankfartygen, togs i provanvändning på det första fartyget i december. På sjötrafikledningscentralen gjordes testerna med simulator.

Anskaffning av medel

Ett Rent Östersjön-projekten finansieras med privata donationer och offentligt stöd. Intäkterna av anskaffningen av medel till Ett Rent Östersjön-projekten år 2012 uppgick till cirka 1,3 miljoner euro. Av detta stod företag för cirka 54 procent och den offentliga sektorn för 36 procent. Donationer av privatpersoner utgjorde cirka 9 procent och avkastningen på kapital 1 procent av intäkterna.

Av de största sponsorerna har Sanoma fortsatt sitt stöd till Ett Rent Östersjön-projekten. Även Nordea och John Nurminens stiftelse förnyade sitt avtal, och i slutet av året donerade Nordea 15 000 euro till projekten från den bössinsamling som ordnats för att fira företagets jubileumsår. Sophie von Julins stiftelse började som ny huvudsaklig samarbetspartner i november.

Stiftelsen fick gott om donationer kring julen. PwC Finland gjorde en donation på 10 000 euro till Ett Rent Östersjön-projekten. Andra stora donatorer var Castrén & Snellman, Familjen Hartwalls Fond, Greta Maria Lindbloms Stiftelse och NCC.

Den 31 december 2012 hade stiftelsen samlat in sammanlagt cirka 9 miljoner euro, av vilka cirka 6,3 miljoner euro har använts för genomförande av projekt. Mängden förbindelser, dvs. det belopp som har reserverats för pågående och planerade projekt är 2,7 miljoner euro. Det belopp som är reserverat för förbindelserna är beroende av projekttidtabellerna.

För närvarande insamlas medel för att uppnå den återstående andelen på 400 fosforton av den minskning på totalt 2 500 fosforton som man hade som mål i projekten Ett Rent Östersjön samt för att identifiera nya projektobjekt. Det uppskattade behovet av finansiering är cirka 3 miljoner euro, och beloppet kan preciseras först efter att projektobjekten har identifierats. Dessutom insamlas medel för kostnaderna för drifttagning av tjänsten ENSI inom ramen för projektet Tankerskydd. Dessa kostnader är cirka 200 000 euro.

Erik Båsk
Ombud
John Nurminens Stiftelse